

DZIENNIK KUJAWSKI

ABONAMENT

Miesięczny wynosi w ekspedycji 2,50 zł — w agencjach miejscowych 2,60 zł — z odnośnikiem 2,65 zł — na pocztę już z odnośnikiem kwartalnie 8,50 zł, miesięcznie 2,35 zł, w agencjach zamiejscowych 2,80 zł, pod opaską w Polsce 4,70 zł. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłek w zakładowe, strajków i t. p., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśmie, abonenci nie mają prawa do odszkodowań.

Drukarnia i nakładem Drukarni Kujawskiej Tow. Akcyjne w Inowrocławiu

CENA OGŁOSZEŃ

Miejsca milimetrowe jednolite 15 groszy, w dziale reklam. — za tekstem redakcyjnym — milimetr 30 groszy, w tekście 50 groszy, za ogłoszenia na pierwszej stronie mm. 75 gr. — Konto czech. P. K. O. Poznań nr. 304847. Konto bankowe: Powiat. Kaso Oszczędności Bank Ludowy - Inowrocław. Telefon administracji nr. 124. Telefon redakcji nr. 891. Za ogłoszenia podane telefonem nie bierze się odpowiedzialności. Za Red. odpow. Cz. Bukackowski, Inowrocław, za ogłoszenia adm. J. S. S.

Dyrektor wydawnictwa: Kazimierz Ziętowski.

Redaktor: Stanisław Cieślak.

Urzędowe święto

Świętem państwowym i narodowym w Polsce jest Trzeci Maja. Rocznicą uchwalenia wiekopomnej Konstytucji Majowej, na której świętą tradycję powołali się także ustawodawcy przy uchwalaniu Konstytucji dla nowego państwa polskiego, została jednogłośnie uchwalona Sejmu jako reprezentacji narodu polskiego uznana za święto Zjednoczonej Niepodległej Polski.

Tymczasem od dwu lat słyszymy o coraz to nowych świętach „państwowych”. Wyznacza się, że pewnym ludziom nie podoba się Trzeci Maj jako święto narodowe i specjalny nacisk kładą na inne rocznice w historii Polski.

Mamy w dniu jutrzejszym jedno z takich nowowprowadzonych świąt, któremu oficjalne czynniki dają nazwę „święta państwowego Oswobodzenia Warszawy i Wskrzeszenia Państwa Polskiego”. Dzień ten, jak się rzekło, otoczony jest specjalną pieczą obecnych rządów, podczas gdy olbrzymia większość narodu polskiego bardzo chłodno do zabiegów rządu pod tym względem się odnosi.

Trzeba zatem rozpatrzyć, jakież to święto „państwowe” przypada na 11-go listopada?

W dniu 11-go listopada historia notuje fakty dwa: zawieszenie broni w wojnie światowej oraz wypędzenie okupantów z Warszawy.

Powyższe dwa fakty historyczne niewątpliwie przyczyniły się do wskrzeszenia państwa polskiego. Niewątpliwie; są to też oczywiście jasne dni w historii Polski. Ale do prawdy przy najlepszej chęci nie można powiedzieć, aby one właśnie za rocznicę wskrzeszenia Polski uchodzić mogły. Ani bowiem na oswobodzeniu Warszawy ani na pakcie o zawieszeniu broni państwo polskie swego niezależnego bytu nie opiera.

Względnie trudno ustalić ścisłą datę wskrzeszenia państwa naszego. Bo jeżeli nie wzmienimy dnia podpisania Traktatu Wersalskiego, który istnieniu Polski daje fundament prawny, to będziemy się błąkali między 5-ym listopada jako dniem ogłoszenia proklamacji cesarza Niemiec i Austrii, pozwalającej państwu polskiemu do życia, i między 11-ym czerwca, kiedy r. 1917 prezydent Wilson opublikował słynny swój manifest. Daty te równie dobrze jak 11 listopada za dzień wskrzeszenia państwa polskiego uchodzić mogą. Ani bowiem 5 listopada 1916 r. ani 11 czerwca 1917 ani też 11 listopada 1918 r. Polska nie była państwem w znaczeniu prawa międzynarodowego i jej granice wyznaczone jeszcze nie były.

Tyle mówi historia, a inne względy? Sprawa święta państwowego szeroko była omawiana swego czasu w Sejmie, kiedy rozdzono, jaką rocznicę wybrać na to święto. Nie znalazła się w Sejmie ani jedna grupa polityczna, która wysuwałaby 11-go listopada za święto narodu polskiego. Ani jedna Uchwalono, że jedynie Trzeci Maj godny jest uroczystego świętowania.

Do zamachu majowego nikomu też na myśl nie przychodziło, domagać się zaprowadzenia tego nowego święta, aczkolwiek przecież i wówczas sery lewicowe, przycylił nie były Józefowi Piłsudskiemu. Dopiero kiedy Józef Piłsudski doszedł do władzy, począł wznawiać społeczeństwu, że 11-go listopada należy świętować. Dlaczego? — Przeczytajmy sobie poniższą depeszę urzędową, a wszystko będzie jasne:

„Warszawa 7. 11. (Pat) W związku z 9 rocznicą odzyskania niepodległości i powrotu z Magdeburga pierwszego marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, w dniu 11 bm. na placu Saskim odbyć się rewja wojskowa. Wstęp na plac Sasaki wyłącznie za biletami”.

Nieprawdą historyczną jest, aby Polska w dniu 11 listopada 1918 roku odzyskała niepodległość ale — prawdą jest, że tegoż dnia wrócił Józef Piłsudski z Magdeburga. Ta otóż depesza agencji urzędowej zdymuje naszą z oblicza 11-go listopada. Na to się świętuje, aby uczcić powrót Piłsudskiego z Magdeburga. Jeżeli do tego dodamy tę oczywistość, że Piłsudski nie jest „ojcem narodu polskiego” (co pewnie najbliżsi na-

Podjęcie rokowań z Niemcami

Niemcy nie wierzą w pomyślny wynik rokowań

Berlin 9. 11. (Pat) „Kölnische Ztg” donosi, że kierownictwo delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską zostanie powierzone jednemu z wyższych urzędników neutralnego w tej sprawie ministerstwa finansów. Pierwotnie wymieniana była kandydatura kierownika oddziału handlowo politycznego w urzędzie spraw zagran. dyr. Richtera, wobec tego jednak, że powierzono mu inne prace, między innymi pro-

wadzenie rokowań z Rumunją, najpoważniejszym kandydatem wchodzącym obecnie w grę jest kierownik wydziału celno politycznego ministerstwa finansów dyrektor ministeryjny dr. Ernst. Doniesienie swoje „Kölnische Ztg.” uzupełnia uwagą, że w odpo-wiedzialnych kołach rządowych ocenianją wi-derki rokowań handlowych z Polską niezbyt optymistycznie.

Tworzenie bloku wyborczego na lewicy

Warszawa 10. 11. (AW) Stronice two Chłopskie otrzymało już szereg odpowiedzi od stronnictw lewicowych którym z proponowało utworzenie bloku wyborczego „stronnictw lewicy demokratycznej”. Partja Pracy zawiadomiła, iż zgadza się na propozycję i prosi o wyznaczenie miejsca i terminu celem dalszego porozumienia się. Wz-ważenie podkreśla, iż samo podjęło podobną inicjatywę i zwróci się z nią do Stronice two Chłopskiego. Zdaniem Wyzwolenia nie wszystkie ugrupowania, wzięte pod uwagę przez Stronictwo Chłopskie można zaliczyć do lewicy demokratycznej. Wreszcie

NPR-lewica postanowiła także wysłać odpowiedź na propozycję.

(Podaliśmy w dzisiejszym numerze na łamach naszego, jak partycja p. Ciszaka chce się zabezpieczyć na wybory. Tu zaznaczył wypada, że brak dotąd odpowiedzi PPS, która będzie, wydaje się, rozstrzygnięciem w sprawie utworzenia bloku lewicy. W każdym razie z komunikatu Agencji Wschodniej wynika, że w wyborach będziemy mieli jedną mocną listę lewicową. Pytamy się, czy wobec tego godzi się prawnicy iść w rozbiucie do walki. — Red.)

Ostre zarządzenia w w Rumunii

Walka z próbami naruszenia konstytucji. — Cenzura przerwana

Bukareszt 9. 11. (PAT) Rząd złożył parlamentowi projekt ustawy, zmieniającej art. 2. ustawy z r. 1924, dotyczącej kar za naruszenie spokoju publicznego. W tym nowym projekcie ten, kto posługując się w swoim słowem piśmem lub innymi środkami, podejmie akcję, zwróconą przeciwko porządkowi rzeczy, ustanowionemu przez konstytucję, przeciwko formie rządu, lub przeciwko uszta-łonej kolejności następnstwa tronu, lub też przedsięwzięcie agitacji, groźna dla bezpieczeństwa państwa lub sprzeczna z obowia-żającymi ustawami — karany będzie zankiem w więzieniu na czas od 6 miesięcy do lat 5 oraz grzywną od 10 do 100 000 lei. Takie same kary wymierzane będą podlega-ćom ich pomocnikom.

Bukareszt 9. 11. (PAT) Agencja Rador komunikuje: Od czasu śmierci króla

Ferdynanda prasa rumuńska powstrzymywała się z podniek patriotycznych od wszelkich dyskusji w sprawach, związanych z porządkiem rzeczy, ustanowionym przez konstytucję. Na skutek fałszywych wiadomości, roz-siewanych przez część prasy rum., poszuki-jiącej sensacji zmieniła swe stanowisko — poz-woliła sobie w dniach ostatnich na nęstwo tytowanie komentarze i polemikę na zmian-kowane tematy. Aby położyć kres tym mani-festacjom prasy, któreby mogły zaatakować umysły i zanieść atmosferę spokoju, jaka panuje w całym kraju i której cały kraj pra-gnie, rząd był zmuszony do ponownego usta-nowienia cenzury przerwanej. W stosunku do wiadomości korespondentów prasy za-granicznej żadne nowe zarządzenia zapobie-gawcze nie zostały wydane.

rodowo uświadomionej grupy, to czechenie 11-go listopada w oświeceniu urzędowej agencji jest fabrykowaniem święta partji nego, a nie państwowego, najmniej zaś święta narodowego.

Takie są też niewątpliwie intencje obec-nej rządu i żadne ogłoszenia, że 11 listopa-da jest rocznicą wskrzeszenia państwa pol-skiego tego faktu nie zmienia.

Jakie winno być wobec tego stanowi-sko społeczeństwa?

Spółczesność polska ustosunkuje się do 11-go listopada zaleźnie od swych zapa-trywań politycznych, mając przytem na uwa-dze, że:

11 listopada nie jest uznany przez re-prezentację narodową za święto państwowe i narodowe,

nie jest też świętem państwowym w prawnym znaczeniu, bo regulowany jest je-dynie okólnikami ministerjalnymi a nie u-stawą wzgl. dekretem z mocą ustawy,

jest tylko świętem urzędowym a nie państwowym, bo okólnik min. Barła nakazuje świętować tylko urzędom i urzęd-nikom, a państwo nie urzędnicy sami, jeno-naród cały tworzy,

że wreszcie, świętu temu pewnie wpły-wowe dziś środowiska nadają specyficzny polski święta partji, a nie państwa i narodu całego.

Ten ostatni właśnie punkt jest najbole-sniejszy, bo zdiera cały urok z rocznicy ju-trzejszej. Niestety intencje takie wyjawia sam rząd przez urzędową agencję i dlatego uważamy, że jeśli posługują ci obywatele z poza stanu urzędniczego, którzy świadomie czy nieświadomie nawet organizacjom oświa-towym i kulturalnym w politycznym tem-świątowaniu udział brać każą. Trzeba bo-wiem zawsze pamiętać, że dłużej klasztoru niż przeora i trzeba dbać o to, aby następny przeor takich samych nie miał pretensji, usta-nawianją na własny użytek nowe święta „państwowe”.

Kto musi — w porządku. Niezależnie i uświadomiony obywatel atoli nie powinien utożsamiać ze względów oportunistycznych rządzące grupy politycznej z państwem.

W tem oto cała rzecz.

25 lecie ZZP.

Poznań (AW) 9. 11. Dzisiaj odbyły się uroczystości w gżane z obchodem 25 lecia Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. — Po nabożeństwie rozpoczęły się obrady, które zagal p. Mańkowski Marszałkiem zjazdu wybrano p. Antoniego Brejskiego, na zastę-ę prezydenta emigrantów wesłalski et p. H. polita Sib lskiego.

Oddać dje!!

Słuszny krok sen. Krzyżanowskiego

W lno (AW) 9. 11. Dzisiejszy „Kurjer Wileński” podaje następującą wiadomość: Senator Bronisław Krzyżanowski przesłał w dniu wczorajszym do marszałka Trąpczyńskiego list treści następującej: „Stanow-ny Panie Marszałku! Przyszedłem do wniosku, że dje! za październik i listopad br. nie należą mi się i dlatego nie jestem się ich zrzekać. Z głębokim szacunkiem — sen. Bron. Krzyżanowski” Kurjer Wileński” zaopatruje tę wiadomość następującym komentarzem: „Powyższy krok sen. Krzyżanowskiego uważamy za zupełnie słuszny. Pano-we posłowie i senatorowie ani podczas sesji nadzwyczajnej, ani podczas sesji budżetowej nie odbyli posiedzeń, wobec czego dje! za październik i listopad im się nie-należą. —

Min. Dobrucki wyciuguje się

Złagodzenie rozporządzenia o języku rusk.

Warszawa 9. listop. — Protest nau-czycielstwa, organizacji oświatowych i sze-rokich mas społeczeństwa przeciwko zarząd-żeniom m. n. oświaty Dobruckiego w spra-wie przymusowego nauczania języka ukraiń-kiego w szkołach średnich Małopolski wach. wydał wreszcie rezultaty pozytywne.

M. n. oświaty wydał — jak się dowia-dujemy — okólnik w którym stwierdza, że, przymus nauczania dzeci pochodzenia języ-ka ukraińskiego nie dotyczy dzeci pochodze-nia polskiego, których rodzice nie życzą so-bie, aby ich dziecko uczyło się tego języka.

Oprócz tego ujemny stopień z języka ukraińskiego nie będzie dla uczniów Polak-ów przeszkodą w przejściu do klasy wyż-szej —

Komitet Ekon. Radu Ministrów

Warszawa 9. 11. (PAT) Dn 9. 11. m. o godz. 5 po poł. odbyło się pod prze-wodnictwem w. w. prezydenta Rady Mini-strów prof. Kazimierza Bartla posiedzenie i komitetu ekonomicznego na którym, przez rady nadzorczej Banku Gospodarstwa Kra-jowego gen. Roman Górecki wyłożył ob-szernie referat o stanie tego Banku przed-stawiając program prac B. G. K. na kwartał bieżący. Poza tem komitet ekonomiczny celem obniżenia kalkulacji kosztów budowy p-e-karń mechanicznych w Warszawie przyznał maksymalną zażkę cel na maszyny, sprawa-dzane z zagranicy.

Pogański dekret

Warszawa (AW) 8. 11. „A. B. C.” donosi, że rząd przygotowuje projekt dekre-tu o spaleniu zwłok i ustanowieniu w Pol-sce krematorium.

Bau i Linde aniewinni'ni.

Warszawa (AW) 8. 11. Sąd Ape-lacyjny Karny przy przewodnictwem sędze-go Zaborowskiego wydał dzś o godz. 5. pop wyrok utwierdzający w głosnej spra-wie przeciw Marjanowi Lindemu i Wilhel-mowi Bauowi o rzekome falszowanie gwa-rancji P. K. O. na 80 000 zł. w październiku 1925 r. Drugi dzień rozprawy wypełniły przemówienia obrońców Smarkowski ego, Brokmańa i Polkiera oraz replka prokura-tora. Narada sądu trwał zaledwie kilka mi-nut.

„Ideowy” komunista

Zabrał pieniądze partji i uciekł.

Lwów (AW) 9. 11. W związku z 25-jemnicznym zniknięciem posła komunistyczne-go, ukraińca Paszczuka, podaje „Gazeta Po-ranna” sensacyjną pogłoskę, iż Paszczuk zbiegł zagranicę, przywłaszczając sobie 25 tys. dolarów, stawiających własność — MOPRU, którego agendy w Polsce spoczy-wały w jego rękach. „Gazeta Poranna” do-waduje sę, że wszystkie organizacje komu-nistyczne otrzymały nakaz w razie ujęcia Pa-szczuka, oddać a go pod sąd partyjny.

Krwawe rozruchy czerwcowe w Inowrocławiu przed sądem

Drugi dzień rozpraw

Frona przeciw policji. — Przesłuchania dalszych świadków

Drugi dzień rozpraw sądowych rozpoczął się wnioskiem obrońcy o usunięcie ze sali posterunkowego policji śledczej, robiącego sobie notatki z przebiegu procesu. Prokurator sprzeciwił się wnioskowi, podkreślając, że obrady są jawne i każdemu obywatelowi Rzpłtej być na nich wolno. Sąd uchwalił odmówić wniosku obrońcy.

W ten miesiąc przewodniczący powiadomił obecnych na sali pp: dra Niekłmanna i dra Sikorskiego, występujących w rozprawie jako ekspertów, że działalność ich chwilowo się przerywa i że jawia się dopiero we wtorek przyszłego tygodnia.

Z kolei przewodniczący przystąpił do przesłuchania dalszych oskarżonych. Przesłuchania te, trwające do samego wieczora, nie wnoszą do rozprawy nic ciekawego, ponieważ oskarżeni w ogóle nie poczuwają się do winy, nie widzieli, w rozruchach udziału nie brali i — zdaniem ich — na ławie oskarżonych znaleźli się całkiem przez pomyłkę. Tak:

Stonczewski na rozruchach w ogóle nie był. Wciągnięto go na ławę oskarżonych tylko dlatego, że na wezwanie policjanta aby się usunął z rynku, wskutek choroby, nie mógł tego uczynić nędzko. I za to został aresztowany.

Łazarski był na ulicy Solankowej. W pochodzie nie brał udziału i jak tylko zobaczył policję natychmiast uciekł do domu.

Majewski był na wiece i w pochodzie brał udział, niosąc czerwony sztandar. Mimo — że był na czole pochodu — nieczego nie widział i niczemu winien nie jest.

Owedyk na pochodzie i wiece był. Tak jak Majewski nioś sztandar i jak ostatni nieczego nie widział. Przewodnik zarzutów, jakoby był post. Nowackiego, zastrzegł się kategorycznie.

Dzienni szedł za pochodem trostrannym. Do winy żadnej się nie przyznaje. Posterunkowego Kwiatkowskiego nie był.

Słiski szedł na samym czole pochodu. Komendant policji Biczysko widział, policje na jego nie przynuszał, iż ławie nie się policji miało oznaczać zakaz pochodu. Kordonu siła nie przerywał; szedł tylko naprzód, jak inni popychany będąc przez b. licznę i ciekawą tłum pochodu.

Titwicki zwał sobie sprawę, że pochodni dowi grozi niebezpieczeństwo. Ze policja nawywała do wstrzymania pochodu słyszał. Słyszal także, że z tyłu tłumy wbrew wezwaniom policji, nawywalano do p. jęcia naprzód. Policjanta nie był i do winy żadnej się nie przyznaje.

Pawlak szedł za pochodem. Policjanta nie był. Na ławie oskarżonych znalazł się przez pomyłkę. Do niego się nie przyznaje i niczemu także winny nie jest. Wierzbinski, Rydzy, Rakowski Karaszewski i inni.

Oskarżony Kruczek sekretarz Związków zawodowych sekcja rolnicza, w pochodzie brał udział, jako karny członek partii. Szedł na końcu tłumy, nieczego nie widział i do niego się nie przyznaje.

Kosiński, Jaskólski i Kakał w pochodzie udziału nie brali, rannymi zostali daleko poza miejscem starcia się policji z tłumem i do niczego się nie przyznają. Również ranni Bratnikow Stanisław o niczym nie wie i rannony został daleko od miejsca wypadku.

Pomagier szedł obok pochodu trostrannym, do winy się nie przyznaje.

Oskarżony Kleim, jako wierny członek partii, na wiece i w pochodzie był. Zdziwiło go, że pochód szedł przez pole, ale przyczyny dla czego się to działo — nie dochodził. Ponieważ szedł na końcu pochodu przeto nieczego nie widział i gdyby był udziału, że pochód jest zakazany, byłby w nim udziału nie wziął. Jak tylko zobaczył policję natychmiast usunął się ze szeregów i uciekł do sieni pewnego domu. Bitego przez zrewoltowanych towarzyszy posterunkowego w ogóle nie widział.

Michalak, Szelman i Palmskiewicz do winy również się nie poczuwają i jak wszyscy wyżej wymienieni, nieczego nie widzieli.

Oskarżony Smoliński w dzień rozruchów w Inowrocławiu w ogóle nie był. Ma ogromne pretensje do sądu, że go wciągnął na ławę oskarżonych. W dalszych zeznaniach na pytanie przewodniczącego okazuje się jednak, że w dniu tym nie był — że był w Inowrocławiu, ale że znalazł się także na końcu pochodu. Zmienność zeznań obrońca tłumaczy tem, że oskarżony jest za mało rozwinięty umy.

Oskarżeni: Kwiatkowski, Orzechowski, Kamiński Ludwik, Kłos, Michalski, Szybora, Koch i Kowalski do winy się nie przyznają. Taką samą rolę odegrali w rozruchach oskarżeni Różański i Kamudula, zaś Haczyński upatruje swą winę tylko w tem, że na wezwanie policjanta

aby uchodził z ul. Zyguntowakiej, odpowiedział: „Na obiad jeszcze zajde!” Zauważył nie ciekawe tłumaczenia się oskarżonych. W dawanych sądowi odpowiedziach widąc pewne przygotowanie się odpowiadających.

Dziś od rana rozpoczęły się dalsze przesłuchania reszty oskarżonych. Dziś też rozpoczął się przesłuchanie głównych świadków procesu, m. in.: majora Pasternaka, komendanta Biczysko i innych. Dnia 11. przebieg rozpraw zapowiada się interesująco.

Wczoraj do obrony oskarżonych zgłosił się już adwokat dr. Per z Grudziądza.

Ciszek zabezpiecza sobie mandat

Pismo N. P. R. — lewicy do stronnictw lewicowych

Poznań 9. 11. (PAT). W dniu dzisiejszym przedzium głównego komitetu wykonalnego NPR lewicy wystosowało do Stronnictwa Chłopskiego, Wyzwolenia, PPS Związku Naprawy Rzplitej, Partii Prac i senatora Bojki pismo, zawiadamiające o uchwały rady naczelnej NPR lewicy w sprawie bloku wyborczego polskiej lewicy demokratycznej. W piśmie ten przedzium NPR lewicy zaznacza, że rezultacie te przesyła celem zajęcia stanowiska wobec niej przez wymienione

W odpowiedzi na Manifest Bojki

posłowie Piasta domagają się podania nazwisk nieuczciwych polityków

Warszawa 9. 11. (wł). Zapowiedziane na dziś posiedzenie klubu PSL Piasta było przerwane z powodu incydentu, który rzucił specjalnie światło na całą akcję rozłamową podjętą przez senatora Bojkę.

Z chwila, gdy prezes Witos zgłosił dzielną obradę, zjawił się w sali wydalony ze stronnictwa poseł Antoni Szmigiel i poprosił o głos. Oświadczył mu, że jest usunięty ze stronnictwa wobec czego głosu o tymczasem nie może, i prezes Witos wezwał go do opuszczenia sali. Poseł Szmigiel oświadczył jednak że sali nie opuści i skrzyżił się. Po 9 latach należenia do stronnictwa przedzium nie pozwala mu pożegnać kolegów

Wobec oporu p. Szmigla obrady odroczone do godziny 3 po południu. Mimo przelawy poseł Szmigiel pozostał na sali.

W rozmowach z posłami twierdzą, że nie łusnie zarzucą mu się, iż obiecywał kurtki materialne na poparcie usiłowań rozłamowych, przyczem dawał do zrozumienia iż podejrzenia stronnictwa powinny się zwrócić przeciwko innym ludziom, którzy obiecywali dać 100 tys. złotych temu, kto podejmie się rozbięcia Piasta.

Warszawa 10. 11. (AW). Popołudniowe posiedzenie członków klubu PSL Piasta, odbyte pod przewodnictwem posła Witosa, poświęcone było sprawom przegłosowania wniosków do rady naczelnej stronnictwa oraz dyskusji nad manifestem senatora Bojki. Wynikiem tej dyskusji była uchwała treści następującej:

„Klub PSL Piasta wzywa senatora Bojkę, aby do dnia 14 podał nazwiska i fakty na uzasadnienie swego oskarżenia, które zarzuca niektórym posłom, że „mują się o koncesjach, o swoistych korzyściach i żerują na państwie”.

W czasie obrad senator Blyskoz zgłosił wniosek o wyrażenie wotum nieufności zarządowi klubu, potem jednak pospiesznię postawiony wniosek cofnął.

Suma przeznaczona na przeniesienie oficerów w budżecie Mn. S. W. okazała się wobec tych masowych przeniesień za małą, tak, że szef administracji armii gen. Kowalewski musiał przetrześć z innych pozycji

Morderca dyr. Jacobsona

uznany za wa.

Toruń 8. 11. (wł). W dniu 25 lipca 1926 r. b. maszyniści cukrowni w Chelmży w powiecie toruńskim, Maksymilian Sleski strzelił do dyrektora cukrowni dr. Hermana Jacobsona, raniąc go śmiertelnie. Dyr. Jacobson zmarł w kilka godzin po wypadku.

Epilog zabójstwa zagrał się w poniedziałek przed sądem okręgowym w Toruniu. Po zbadaniu sprawy sąd wydał wyrok uwalniający Sieskiego od winy i kary.

Decyzję swą sąd oparł na orzeczeniach psychiatrów — dr. Śwefłowa, dyr. kliniki psychiatrycznej w Kocchorowie, i pulk dr. Nelkena, ordynatora szpitala szkoły sanitanej w Warszawie. Obaj psychiatrzy zgodni orzekli, że Sleski działał w stanie silnego afektu i oddał strzał bezwiednie.

Ponadto przyjęto za ustalone, że oskarżony po dokonaniu zbrodni usiłował odebrać sobie życie.

Interes ze zbrodni

Pieniądze z procesu Schwartzbarla na ruski żydowski blok wyborczy.

W Paryżu odbyło się posiedzenie komitetu obrony Schwartzbarla, na którym postawiono „kwidnowa” komitetu. W jednym ze sprawozdań podkreślono, że na obronę Schwartzbarla wpłynęły duże sumy wiel państw w Europie i Ameryce. Znaczną część tych sum nie została wydana. Przedstawiciele Żydów polskich w komitecie za proponował użyć ich pieniędzy na rzecz zblżenia żydowsko - ukraińskiego w Polsce w szczególności celem sfinansowania wyborów w okręgach ukraińsko żydowskich.

Mimo opozycji niektórych członków komitetu, którzy chcieli użyć pozostałe pieniądze na cele filantropijne, komitet uchwalił w imię Żydów z Polski, wyrażając nadzieję, że w ten sposób uda się doprowadzić do odnowienia bloku wyborczego żydowsko ukraińskiego.

Zwieściwo polskich jeźdźców.

Nowy Jork 8. 11. (PAT) W pierwszym dniu międzynarodowych konkursów hipicznych w b. egu niuwskim por. Starawski zdobył drugą nagrodę, podpułk. Ruamel, czwartą.

Wiadomości wydawnicze

— Warszawa Metalowy. Ukazał się nr. 3 d. „Warsztatu Metalowego” o bogatej treści z licznymi rycinami. Treść: Zadanie naszych warsztatów. — Jakie rozwiązania dać blaszaniom cylindrycznym? — Rysunek warsztatowy. — Rozwój kowalstwa u starożytnych. — Metal w sztuce. Wyrób szablono w blaszę cynkowej. — O wytworzeniu i oczyszczeniu gazu. — Rozszerzalność cieplna wiskitek ogrzewania. — Niklowanie przedmiotów z blachy, bez baterji galwanicznej. — Kalkulacja. — Szekły szlak żelaznych. — Złoty faktoryca. — Dzieła uczniów artystycznych Szkół Zdobniczych. — Kronika. — Metale. — Skryżynka odj. wiedzy. — Relacja: Poznań. Biuro Ogłoszeń — 30 — 42; za kukurydzą rumińska 37 zł.

Najpewniejszy kandydat na prezydenta Stanów Zj.

Coolidge nie postawił swej kandydatury

Nowy Jork 9. 11. (PAT) W prasie amerykańskiej, jak również w zagranicznej powtarzają się pogłoski, że prezydent Coolidge da się uprosić, by się ponownie kandydował na stanowisko prezydenta w r. 1928. Pogłoskom tym poleżył prezydent kres, oświadczyając senatorowi dr. Fessow, ze stanu Ohio, że kandydatura jego jest

stanowczo wykluczona. Mimo rozległych i sprzecznych przepowiedni, ukazujących się w prasie, że ulega najmniejszej wątpliwości, że Coolidge, który w tej chwili ma największą szansę na wysunięcie przez stronnictwo republikańskie jako leader, a więc jako kandydat, jest i pozostanie sekretarzem stanu dla handlu Hoover.

Podatek w listopadzie

Ministerstwo Skarbu przypomina.

Ministerstwo Skarbu przypomina na płacnikom, że w miesiącu listopadzie br. przynadają do zapłaty następujące podatki: 1) do 15 listopada — wpłata II raty podatków gruntowych za bieżący rok 1927; 2) w ciągu miesiąca listopada — wpłata państwowego podatku od nieruchomości miejskich i niektórych wsielskich za kwartał III br., tudzież podatku od lokali i placów niezabu dowanych za tenże kwartał; 3) do 15 listopada — wpłata państwowego podatku przemyślowego od obrotu, osiągniętego w ubiegłym październiku przez przedsiębiorstwa handlowe I i II. kat. i przemysłowe I - V. kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze; 4) w ciągu miesiąca listopada — wykupio świni dectw przemysłowych i kart restrykcyjnych na rok 1928; państwowy podatek dochodowy od oposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za należne prace — w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenia; 5) do 15 listopada — wpłata I raty wyznaczonych na poczet zaległości podatku majątkowego w wysokości 0,8 proc. wartości majątku.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu listopadzie br., tudzież kwoty podatków odroczonej i rozłożonych na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

Organizacja D. W. wobec Strzelca

Poznań (AW) 9. 11. „Kurjer Poznański” zamieszcza dziś komunikat organizacji wychowan a fizycznego Klub Towarzystwo „Kurkowe”. Sokół, Zwazek Powstańców i Wojaków, Zw. Podof. Rez. w którym organizacje te oświadczyają, iż uzależniają swoje przystąpienie do współpracy w nowo utworzonym Wojewódzkim Komitecie Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego od wykluczenia „Strzelca” i Wielkopolskiego Związku Powstańców i Wojaków. Następnie uzależniają przystąpienie do organizacji tych komitetów w tym duchu, aby czynnik urzędowy nie miały przewagi pod względem liczbowym nad czynnikami społecznymi. Wreszcie oświadczyają, iż uważają za szkodliwe tworzenie przez oficerów instruktorów luźnych oddziałów p. przysposobienia wojskowego w formie oddziałów.

Ilc wynosić będzie komorne od lokali

Ministerjum Robót Publicznych opracowuje dekret ustalający wysokość komornego od lokali.

Główne zasady dekretu polegają na tem, że wzrost komornego — zgodnie zresztą z ustawą o ochronie lokatorów — po dościn do 100 proc. komornego z r. 1914. zatrzymuje się.

Jak wiadomo, według ustawy o ochronie lokatorów oblicza się 1 rubel — 2,66 zł. Ze względu jednak na spadek kursu złotego, który obecnie stanów 58 proc. złoto tego w złocie ustabilizowanego w r. 1924, komorne rzeczywiście „e” będzie wynosiło więcej, jak 58 proc. komornego przedwojennego.

Komorne w nowowbudowanych domach, tj. powstałych podczas wojny lub po ukonieczniu wojny może przewyższać komorne w starzych domach najwyżej o 20 proc.

Mn. Skarbu z Mn. Spraw Wewn. mają opracować projekt ustawy o podatku do mowo - czyszczeniowego na cele budowlane.

W dniu powrotu z Magdeburga.

Warszawa 9. 11. (AW) W dniu 11 bm. jako w 9. rocznicę odzyskania niepodległości Polak powrotu marszałka Piłsudskiego z Magdeburga p. Prezydent Rzpltej wraz z małżonką wydają na Zamku raut.

Ziemiecki prezydentem Łodzi.

Warszawa 9. 11. (AW) „A. B. C.” podaje, że w lon e P. P. S. zdecydowano wydelegować w charakterze kandydata przy wyborach w radzie miejskiej m. Łodzi na stanowisko prezydenta m. Łodzi posła Ziemieckiego.

Ilc to kosztuje

i kto za to płaci?

„Słowo Polskie” (nr. 314) dowaduje się od swego warszawskiego korespondenta o szczegółach przeniesień służbowych 1000 oficerów, dokonanych zarządzeniem mn. spraw wojsk.

Każdemu z przeniesionych ministerstwo spraw wojskowych pokryć musi koszty przesiedlenia. Potrzebna na to suma wynosi około pół miliona złotych.

Zwycięstwo jeźdźców polskich

na konkursach w N. Jorku.

Nowy Jork (AW) United Presse donosi, że w pierwszym dniu tegorocznego międzynarodowego turnieju wyścigowego i hippicznego, w b. egu nagrodę „Remontu Kawalerji” jeźdźcy polscy odnieśli świetne zwycięstwo.

Płk. Rommel zdobył pierwszą nagrodę, drugą nagrodę otrzymał rtm. Antoniewicz, zaś por. Starnawski — czwartą. — Trzecia nagroda została zdobyta przez francuza. Publiczność nowojorska urządziła jeźdźcom polskim spontaniczną owację.

KRONIKA

Kalendarzyk rzym. katol.

Dziś Marcjina Felicjana
Jutro Braci Polaków
Kalendarzyk słowiański:
Dziś Spitasław
Jutro Nowosław

Środa: wachód 7,18 zachód 4,12
Kwiecień: wachód 6,40 zachód 0,29

Dyżurna apteka

Od 8 do 12 listopada br. APTEKA pod KRZYŻEM, ulica Paderewskiego.

Dyżur lekarski

Nocny dyżur lekarski pełni z dnia 10 na 11 bm. dr. Truszczyński. Nocny następni dr. Graczykowski.

Osobiste

W tych dniach opuszczają garnizon inowrocławski trzej wybitni oficerowie 59 pp., kapłano wo Oweczarski Józef i Nowak Ignacy oraz porucznik Miśkiewicz Stanisław, którzy rozkazem władz przeniesieni zostali do formacji kresowych.

W oficerach tych 59 pp. traci swych pierwszych organizatorów i żołnierzy, którzy ze zromiata dumą nosili mundur pulku swego, bo z nim przeżywali wszystkie górne i dolne chwile od czasu Wielkopolskiego Powstania poczyna. Nasze miasto i Kujawy całe żegnają w tych oficerach zasłużonych przywódców powstaniowych, których imiona przelata do historii Kujaw a z pamiętają których kapłan Józef Oweczarski bohaterem czynami zasłużył sobie na szczególną głęboką cześć. Przeniesieniem oficerów towarzyszą naderżeszce życzenia pomyślnego i całego społeczeństwa kujawskiego.

Komunikaty

Wiedza tajemna. Odczyt p. Zofii Cieszkowskiej. W niedzielę, dnia 13 listopada o godzinie 5 po południu w Sokołach przy ulicy Szynborskiej odbędzie się ODCZYT p. Zofii Cieszkowskiej literacki i naukowy pt. **WIEDZA TAJEMNA**. Treść: Część I. Powstanie duszy, Okultyzm, Fotografia myśli, Aura, Yoga, Wiedza Esoty, Fluidy, Hipnoza, Eksteriorizacja czucia, Mediumizm, Spirytizm, Demoniologia.

Część 2. Wtajemniczenie. Na zakończenie wiersz własnego utworu pt. „Pieśń narodowa”. Bilety wesołniej do nabycia w księgarni p. Kłosa. Bilety w imię od 50 gr. do 1 zł. — Uczestniczyć i uczestniczyć płać 30 groszy.

Kino PALAC wyświetla dziś po raz ostatni dramat satyrowy w 10 aktach pt. „KROLEWICZ FIOŁKÓW” z HARRY LINDKEM w roli głównej. Następny program „KARUZELA DORPCZEŃ” arcydzieło filmowe w 12 aktach z LAURA LA PLANTE. W piątek o godzinie 4 po południu przedstawienie szkolne filmu w 6 aktach pt. **WŚKÓD ŚNIEŻNYCH ZAWIEI ALASKI**.

Kino SALON wyświetla w dalszym ciągu dramat satyrowy pt. „TAJEMNICA KOPALNI ZIOTA”. W roli tytułowej bożyszczynie zachodu — sobowtór Hoot Gibsona FRED HUMES. Nadprogram wspomniany farsa pt. PAN POSEŁ JE-DZIE. Razem 9 aktów. Początek o godzinie 6:45 i 8:45 wieczorem.

Ślubno, pow. Niezawia. W sprawie tararów i Jarmarków w Świątynie podaje urząd miastowy do wiadomości, że na mocy postanowienia Rady Wojewódzkiej, odbywać się będą targi i Jarmarki ze sprzedaż koni, bydła i świń, w środy po 15-tym każdego miesiąca.

Następny Jarmark odbędzie się wobec tego w środę dnia 16 listopada r.

Z miasta i okolicy

Z okazji swoich złotych godów małżeńskich złożyli pp. dyrektorstwo Nikiwscy na Złotek 50 zł.

Nie ten Majowski. P. Jakób Majowski (dorożkarz) prosi nas o nadmienienie, że on nie ma nic wspólnego z Jakóbkim Majowskim, oskarżonym o udział w krawachy rozruchach czerwonych w Inowrocławiu roku ubiegłego.

Z życia Powstańców i Wojsk. w Inowrocławiu

Wc wtorek, dnia 8 bm. o godz. 8 ej wieczorem odbyło się na czerwonej salce **Wiosna** Baste planarne zebranie Tow. Powstańców i Wojsk. Posiedzenie zagal prezes p. Czajpa hasłem „Wolność”.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, które się odbyło w dniu 4 października, przez sekretarza p. Gomulę, wygłosił prezes p. Czajpa odczyt pt. „Powstanie 29 listopada 1830 r.”. Po czym przystąpiło do komunikatów. Prezes p. Czajpa złożył sprawozdanie ze strzelania konkursowego w dniu 9. X., i z strzelania oddziału młodzieży w dniu 30. 10. przyczem wrę-

Święto sadzenia drzewek w Cieślinie

Wspaniała uroczystość.

Na nowo pobudowanej szosie Cieślin-Sółkowo odbyła się dnia 25. ub. m. niezwykła uroczystość sadzenia drzewek z udziałem działowej szkoły cieślińskiej z p. Insp. szkoln. Nowakowakim i miejscowym nauczycielem na czele i przedstawicielami władzy kościelnej i Wydziału Powiatowego. Jako zastępca p. starosty przybył p. Juengst, ref. starostwa. Stawili się także przedstawiciele interesowanych gmin: p. Brzeski z Cieślina, p. Moszczyński z Sójkowa i p. Schreiber z Rycerzewka.

Uroczystość rozpoczęła odpiewaniem przez działwę szkolną pieśni: „Z Bogiem, z Bogiem każda sprawa”. Następnie przemówił ks. Sokolowski z Kościelca, zaznaczając, że godzi się święcić jak pola i drogi, tak i drzewa, ponieważ i one głoszą chwałę Bożą, służą ludziom, jako drogowskazy i chronią przedchłodami przed upelem i burzą.

Potem przemawiali pp. Juengst, ref. Wydz. Pow. i Insp. szkolny Nowakowski, upominając działwę szkolną, aby przedewszystkiem drzewka przydrożne otaczała szczególną opieką, nie kalescała i lamala je, a przysłuży się wtenczas do podniesienia kultury i dobrobytu naszego powiatu i państwa.

Dwoje dzieci zadeklamowało stosowne do uroczystości wierszyki: „Drzewka i dzieci” i „Jesienną”. W imieniu działwy szkolnej i tutejszej ludności podziękował miejscowy naucz. szkolny ludowej p. Krawczak za przybycie wszystkich obecnych a w szczególności przedstawicielom władz.

Na pamiątkę zasadził każdy swoje drzewko, dając przykład i zachęcając dzieci do dalszego sadzenia drzewek. Dzieci umajili pierwsze zasadzone drzewko zielenią i kwiatami na znak, że każde drzewko jest świętością narodową i nie wolno je niszczyć.

Po objaśnieniu przez ogrodnika powiatowego jak się drzewka sadzi, dzieci z uciechą i chętnie sadziły dalsze drzewka. Ogółem zasadzono 468 drzewek owocowych, jabłoni najlepszych gatunków, pochodzących z szkółki Wydz. Pow.

Uroczystość ta przyczyniła się znacznie do poszanowania drzew przydrożnych; to też każdy opuścił miejsce uroczystości w nadziei, że każde zasadzone drzewko wyrośnie na chwałę Bożą i przyniesie pożytek tutejszej ludności, powiatowi i państwu.

Uroczystość poświęcenia sztandaru

Słow. Mł. Polsko - Katolickiej w Łabiszynie

Nabożeństwo. — Poświęcenie sztandaru. — Deilinada. — Przedstawienie teatralne i zabawa

Dnia 6 listopada b. r. od wczesnego ranka zaczęły się gromadzić w mieście różne delegacje i towarzystwa celem wzięcia udziału w uroczystościach poświęcenia sztandaru miejscowego Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Katolickiej. Przybyłych gości witał wielce lubiany i zasłużony ks. Patron Sroka wraz z całym patrolatem. Po przybyciu orkiestry z Szubina i złożeniu raportu, pochód nad którym powiewało 10 sztandarów w sile 160 uczestników, wyruszył na uroczystą mszę św. do kościoła parafialnego gdzie ks. Patron wygłosił piękne, do tak uroczystej chwili stosowne, kazanie. Pa mszy św. którą odprawił ks. proboszcz Kłos, dokonano aktu poświęcenia sztandaru. Sztandar poświęcił ks. prob. Kłos. Przemówienie wypowiedziane od ołtarza na chwilę przed poświęceniem było bardzo podniosłe w treści i umacniające na duchu pobożnych słuchaczy. Z kościoła pochód skierował się na rynek, gdzie ks. Patron wręczył sztandar prezesowi Stowarzyszenia p. Lesiekiewi a ten oddał chociażemu, poczym przed sztandarem przedzieliło 11 towarzystw z miasta i okolicy i to: Słow. Mł. Polskiej, „Naprzód” Bydgoszcz, „Gwiazda” Bydgoszcz, Szubina, Ojrzanowo, Sokoł, Powstańcy i Wojsk, Inwalidzi, Młode Polki, Przemysłowcy, Zjednoczenie mistrzów i Robotnicy z Łabiszyna. Po wspólnej fotografii, która odbyła się na rynku udano się do sali p.

Kierczyńskiego, gdzie odbyło się uroczyste posiedzenie, zagajone przez przewodniczącego patrolatu po powitaniu obecnych, jako pierwsi składali życzenia stowarzyszenia bratnie i miejscowe, ofiarowując każde gwóźdź pamiątkowy. Dalej przemawiał ks. Patron Sroka, dziękując wszystkim za uświetnienie tej uroczystości swym przybyciem nadewszystko zaś fundatorem sztandaru pp. hr. Skorzewskim. Pozem zabrał głos ks. proboszcz, który zwracając się specjalnie do młodzieży, przedstawił jej działalność ks. Patrona, który swoją niezwykłą chęcią i niezmordowaną pracą wznosił towarzystwo na dzisiejszy poziom. W końcu przemówienia wniósł okrzyk na cześć Patrona. Uroczystość zakończono odpiewaniem „My chcemy Boga”.

O godzinie 6-tej nastąpiło odegranie przedstawienia „Cielęta” pod reżyserją ks. Patrona, oraz skromna zabawa.

Jeżelibyśmy chcieli ocenić całość obchodu, to wypadł on świetnie, przedewszystkiem składnie. Wrażenie z uroczystości — mile i pamiętne, tymbarzyje, że pogoda choć trochę pochmurna sprzyjała przez cały dzień. I my z naszej strony składamy tą drogą najserdeczniejsze życzenia by pod nowo poświęconym sztandarem Towarzystwo rozwijało się pomyślnie na chwałę Boga i dla dobra Kraju i Ojczyzny. Sar.

Rezygnacja burmistrza Strzelna

Z posiedzenia Rady Miejskiej w Strzelnie

Ostatnie posiedzenie Rady Miejskiej w Strzelnie zagal o godz. 6ej wiecz. przy współudziale 15 radnych przewod. R. M. p. dr. Truszczyński. Na porządku obrad było 5 spraw — jak rezygnacja p. Burmistrza Buszy ze stanowiska — ustalenie i pobórów dla burmistrza — rozpisanie konkursu na stanowisko burmistrza — wybór komisji do badań a wniosków i zakup koźuchów dla nocnych stróżów. — Przystępując do obrad przewod. R. M. dr. Truszczyński podał do wiadomości zebranych, że p. burmistrz Busza prosi o zwolnienie z obecnego stanowiska z powodu zamawiania jego inspektorowi pożarnictwa na woj. poznański. W swoim dłuższym przemówieniu przewodniczący podkreślił owocne prace zewnętrzne i wewnętrzne p. burmistrza — życzył mu w końcu w imieniu całej rady pomyślnie pracy na nowym stanowisku — zaznaczając, że oficjalnie pożegnau nastąpi na przyszłym zebraniu R. M. — W odpowiedzi na to podziękował p. burmistrz za zgodną współpracę podczas jego urzędowania. Rada miejska przyjmując ustąpienie p. burmistrza Bu-

szy do wiadomości, jednogłośnie zwołała go ze stanowiska burmistrza m. Strzelna z dniem 31. 12. 1927 r. — W dalszym ciągu obrad ustalono pobory dla burmistrza (przyszłego) — to według grupy uposaż. VIII. — szczebla a — i 20 proc. dodatku funkcyjnego. — Następnie uchwalono rozpisac konkurs na stanowisko burmistrza w gubelach jak „Kurjer Poznański”. Słowo Pomorskie. Wadomości Samorządowe z podaniem kwalifikacji (wiek od 26 do 40), praktyka w urzędach samorządowych lub państw. Do komisji badań a wniosków wybrało 7 pańców. — Ostatni punkt w sprawie zakupu koźuchów trwał blisko pół godz. ny. Po ostrej dyskusji za i przeciw zakup, koźuchów dla nocnych stróżów — uchwalono w głoszących głosów na wniosek radnego p. St. Jezierskiego, udzielić na zakup koźuchów podanym stróżom załeczek w otnę po 5 i 10 zł. miesięcznie. Po wyczerpaniu porządku dwugodzinnych obrad przewodniczący R. M. solwował posiedzenie, dziękując p. p. radnym za liczne przybycie.

Odpowiedzi Redakcji

— Oberwator, Listu Pańskiego nie zamieścimy, ponieważ niema w nim podpisu nazwiska autora.

Z Mogiła

— Przedstawienie teatralne. W niedzielę, dnia 6 bm. urządził Związek Niższych Pracowników Pocztowych w domu niemieckim przedstawienie amatorskie pt. „Na naszej glebie”. Po przedstawieniu odbyła się skromna zabawa taneczna.

— Zabawa taneczna. Miejscowo Urzędow. Kurkowe (strzeleckie) urządziło w niedzielę 6 bm. w domu Im. Ks. Piotra Wawrzyńskiego (katolickim) zabawę taneczną, na której bawiono się odczo do późna w noc.

— Plenarium zebrania Towarzystwa Śpiewu „Halka”. W poniedziałek, dnia 7 bm. odbyło się

po dwumiesięcznej przerwie zebranie Towarzystwa Śpiewu „Halka” przy udziale około 40 osób w salce Domu Katolickiego.

Zagal je prezes p. Ramicz, który w powitanu wspominał o śmierci członka honorowego sp. hr. Damskiego. Zebrani uczcili pamięć jego przez powstanie.

Po odczytaniu porządku obrad i protokołu z ostatniego zebrania przez sekretarza p. Drałema, prezes i dyrzygeli p. Janowiak prosili o punktualne uczęszczanie na lekcie śpiewu.

Po dłuższej dyskusji z tego powodu powstał powzięto uchwała, że członków czynnych którzy bez bardzo ważnych przeszkód 3 razy z rzędu na lekcie nie przybyli, bez uniewinnienia skreślić się z listy członków. Tak samo uchwalono postąpić z członkami nieuczynnymi, jeżeli w ciągu roku przynajmniej 3 razy na zebranie miesieczne nie przybyli.

W 2 święto Bożego Narodzenia „Halka” wystąpi publicznie ze „Złotkiem”. Oprócz tego zorganizuje się w lutym hal maskowy.

Po omówieniu kilku mniej ważnych spraw, przewodniczący zamknął posiedzenie. Zaznaczyć trzeba, że zebranie było bardzo ożywione. W dyskusjach brata udział wzięli liczni członkowie, a mianowicie pp. Seldler, Ramicz, Janowiak, Zieliński, Dralem, Kaźmierczak, Chęćka; Kaus, Filtzkowski i inni.

— Tow. Młodzieży Polsko Chrześcijańskiej sposobił na niedzielę 13 bm. ku uczczeniu patrona swego św. Stanisława Kostki wielką uroczystość. Przed południem odbędzie się w kościele poklaski tymym uroczyste nabożeństwo, w którym młodzież gromadnie wzięła udział. Wieczorem w Domu Katolickim odbędzie się wieczernica na którą zebrała się śpiewy, deklamacje, referat dostosowany a w końcu przedstawienie sztuki 4 aktowej z 17 wieku pt. „CZESTRAM”. W czasie przerwy ma przygrywać orkiestra wojskowa.

— Święto państwowe. W piątek, dnia 11 bm. okazał święta państwowe z racji dziesiątej rocznicy wkrzeszenia Niepodległości Ojczyzny i 100 swobodzenia stolicy odbędzie się w kościele po klasztornym uroczyste nabożeństwo, w którym weźmie udział przedstawiciele władz i urzędów państwowych i samorządowych, nauczycielstwo, młodzież szkolna i organizacje przysposobiona wojskowa.

Po nabożeństwie odbędzie się uroczystość w szkołach.

GŁOSY PUBLICZNE.

Czekają nas podwyżki taryf kolejowej!

W ostatnich dniach ukazały się w prasie komunikaty zapowiadające nową podwyżkę taryf osobowej na kolejach polskich. Czytamy tam że stworzyć trzeba taką taryfę: która pokryła koszty własne ruchu osobowego, gdyż obecne i skarb kolejowy do ruchu osobowego dopłaca. W roku budżetowym wynosiły wydatki 381 milj. zł, natomiast pokrycie wynosi tylko 318 milj. czyli że mamy na kolejach 83 milj. zł. nadoboru.

Jest to smutne, ale ten niedobór da się nie tylko pokryć, ale będziemy nawet mieć poważnie plusy bez podwyżki taryf, jeżeli się skasuje wszelkie ulgowe bilety dla tych wszystkich, którzy z koleją nie mają nic wspólnego, zwłaszcza ograniczyć się dla młodzieży a nawet służących rodzin kolejarzy.

Jadąc dziś koleją, rzadko się widzi pasażera drugiej klasy, któryby miał pełen bilet zapłacony. Przeważnie a częściej podróżny jedzie za pół darmo. Przez skasowanie a biletów ulgowych netyko skarb by zarobił, ale znacznieby się odciniły nasze koleje, bo wtenczas nie ujeżdżano by tak w tę i ową stronę za kilka groszy, liczonoby bowiem się z wydatkami.

Dopiero wczoraj miałem to zdarzenie, że do przedziału drugiej klasy wleczyla się jakaś pani z czworga dziećmi, legitymując się konduktorowi kartą ulgową. Gdyby ta pani miała zapłacić pełną taryfę, to albo jechalaby klasą czwartą, albo nie brała p. l. tuzina dzieci ze sobą na orzeźwienie, bo tak z rozmowy wynioskować mogłem, jechali całą gromadą z Gniezna do Poznania a odwieźć cięć p. — — —

Na temat skasowania biletów ulgowych pisano już w ele, a jednak ministerstwo koleji, nie chce przystąpić do radykalnej naprawy, jeno w dalszym ciągu zwala się wszystko na barki reszty społeczeństwa, która z ulg nie korzysta.

Bilety ulgowe względnie gratisowe nie reza się tylko kolejarzom, ale nie każdemu urzędnikowi, który nie ma z koleją nic do czynienia. Urzędnicy ci, byliby bardziej zadowoleni z podwyżki pensji, niż z ulgowych biletów, które im jeść nie dadzą.

Każel.
Od Redakcji: Uwagi autora niewątpliwie są słuszne, zwłaszcza końcowe, domagające się zniesienia biletów ulgowych a podwyższenia plac urzędniczych. Zapewne urzędnicy chętnieby powitali taki obrót rzeczy. Niestety trzeba się obawiać, że dzięki po dotychczasowemu traktowaniu urzędników przez obóz sanacji, że zniesie się bilety ulgowe urzędników a pensji i tak nie podwyższy. Zatem ostrożnie z projektami...

Kino dla młodzieży

Członek zarządu Kola T. N. S. W., organizujący przedstawienia kinematograficzne dla młodzieży szkolnej, prosi nas o zaznaczenie, iż w najbliższy piątek, 11 b. m. o godz. 4 popołudniu zostanie wyświetlony film, stanowiący całość p. t.: „Śród śnieżnych zamieci Alaski”.
Ponieważ dzień ów będzie świętem dla szkół, młodzież przeto może skorzystać z godziny rozrywki, którą stanowiąć będzie wyświetlenie filmu w 6 częściach, niepozabawiony również znaczenia naukowego, jako ilustrujący warunki bytowania na tym półwyspie amerykańskim, obfitującym w bogactwa mineralne, a posiadającym w części północnej nader surowy klimat. Film ten poprzedzony będzie krótkimi wyjaśnieniami.
W poniedziałek zaś 14, b. m. nastąpi pokaz filmów naukowych według poprzedniego programu już zapowiadanego, gdyż filmy te nie zostały na czas dostarczone, a stąd też program ostatnimi razem uległ zmianie.

Zę Strzelna

— Występ zimowy Tow. Katolickich Robotników. W niedzielę, dnia 6 listopada r. wspomniane towarzystwo urządziło wieczorem w Parku Miejskim swój doroczny występ, który składał się z przedstawienia amatorskiego pt. „Na Wymiarze” sztuka w 3 aktach i zabawy tanecznej. Przy miernie wypełnionej sali, amatorzy i amatorki wywiali się ze swych ról zadawalnie, w czym niemala zasługa reżysera p. Dym-

ła, który na terenie tutejszego miasta jest reżyserem prawie w wszystkich przedstawieniach.
Po przedstawieniu podziękował za sceny ks. Wasieła, wiceprezesa towarzystwa zbraniymi gośćmi za ponarce towarzystwa.
Cel tegoż przedstawienia był tak wspaniały, gdyż czysty dochód z niego jest przeznaczony w połowie na gwiazdki dla ubogich dzieci członków towarzystwa — w drugiej połowie na rzecz Towarzystwa Św. Wincentego a Paulo, lecz mimo to brak było na sali miejscowej inteligencji.
Po przedstawieniu odbyła się skromna zabawa taneczna, która przeciągnęła się do białego rana.

— Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Im. Św. Stanisława Kostki urządziło w niedzielę, dnia 13 listopada r. o godzinie 7.30 wieczorem w sali p. M. Giezkowina występ z następującym programem: Przedstawienie amatorskie pt. „Wycho- do Rady Miejskiej” — komedia w 1 akcie; „Czarny i Biały Murzyn” — komedia w 2 aktach.
Po przedstawieniu odbył się zabawa taneczna.

Ruch w towarzystwach

— Stowarzyszenie Pszczelarzy Kujawskich. Walne zebranie odbyło się w niedzielę, dnia 13 bm. o godzinie 3 po południu w lokalu p. Gołaszewskiego (dawnie Chałastak), (2618).

— Haczność Podolicekowie Rezerwy! Zebranie miesieczne odbędzie się w czwartek dnia 10 bm. o godzinie 8 wieczorem w lokalu dr. Sabko w ławka ulica Poznańska.
O kompletne przybycie uprasza
Zarząd.
— Haczność! Oddział Młodzieży Tow. Powstańców 1 Wojaków. Nadzwyczajna zbiórka w czwartek 10 bm. o godzinie 8 przed lokalem Krawca na Targowisku. (2614)
Komendant (—) Zagórski. Prezes (—) Czaplina.
— Haczność! Towarzystwo 1 Oddział Młodzieży Powstańców 1 Wojaków. Wzywamy tym rozkazem do wzięcia udziału w uroczystości 9 rocznicy oswohodenia Polski. Zbiórka w mandurach i czapkach w piątek 11 bm. rano o godz. 9 przed domem przesa ulica Toruńska 19.
Komendant (—) Zagórski. Prezes (—) Czaplina. (2615)

nich zł za 100 kg: Za koniecznie czerwona 280—320; za koniecznie biała 180—270; za koniecznie szwedzka 300—330; za koniecznie żółta 160—190; za koniecznie żółta w łuskach 80—90; za inkarnat 140—150; za przelat 200—230; za rajgras krajowy 85—90; za tymotkę 45—50; za seradecę 20—22; za wykę latową czystą 35—36; za wickę zimową 70—80; za peluszkę 35—36; za groch WI kłosa 75—85; za groch polny 40—45; za groch zielony 60—65; za bobik 36—40; za gorczycę 60—64; za rzepak 60—64; za rzepik 66—68; za lubin niebieski siewny 20—22; za siewnik linane 78—82; za konople 60—70; za mak niebieski 100—120; za mak biały 140—150; za intrkę 35—40; za proso 40—42; za kukurydze rumińska 37 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowania oficjalne z dnia 0. 11. 27.

Warunki: handel hurtowy, franko stacją załadunku wag., dost. zaraz za 100 kg.

Zyto nowe	38 00—39 00
Pszenica nowa	46 25—47 25
Jęczmień targowy	35 00—35 00
Jęczmień browarowy	40 00—41 00
Owies nowy	33 25—34 75
Włoka żytnia 60 proc. wł. w słnd.	60 00—61 00
„ „ „ 70 „ „	60 50—61 00
Mak pszen. 65 „ „	70 00—72 00
Otręby żytnie „ „	21 00—22 00
„ „ „ „ „ „	25 00—26 00
Rzepak	60 00—60 00
Groch polny	49 00—50 00
Groch wiktoria	63 00—63 00
Ziemniaki jadalne	6 45—6 70
Ziemniaki fabryczne 10 proc.	6 90—6 90

Uwagi: Usposobienie ogólne spokojne

Bank Polski

pacil w dniu 10 listopada 1927 r. ku za:

1 dolar am.	3 84
1 funt ang.	43 22
100 fr. franc.	34 85
100 fr. szwajc.	171 11
100 mk. niem.	211 47
100 gułd. gd.	172 95

— B. Hozakowski, Toruń. Sprawozdanie z handlu zboża i nasion. Płacono w dukach ostat-

Dnia 8 listopada br. zmarł w Szpitalu Wojskowym w Toruniu po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, nasz kochany kolega p.

WŁADYSŁAW TASIEMSKI

starszy sierżant zawodowy 59 Pułku Piechoty Wilk.

w którym tracimy dobrego współtowarzysza broni. Pamiętaj o nim pozostanie na długo w sercach naszych. Niech Mu ła ziemia, którą ukochał i której obronie się poświęcił — lekka będzie.

Korpus Podolicek 59 P. P. WIKP

Dostarcza natychmiast

Radtkęgo parowniki pospieszne „Kujawien” do lubni i perok w wielkości od 1—3 centnarów zawartości 1235

Fabryka Maszyn H. RADTKE

Poznań-ka 72/74 Inowrocław Telefon nr. 6

R. H. B. 29.

ogłoszenie

W rejestrze handlowym B. tutejszego Sadu wpisano dziś na stronie 29, odnieście do firmy „Gniewkowska Fabryka Maszyn dawniej O. Schwarz, Towarzystwo z ograniczoną poręka w Gniewkowie”, że kapitał zakładowy przekształcowa ay został a 93.500 złotych.
Kierownikiem spółki wybrany został p. Bolesław Balażar Smogorzewski w miejsce ustępującego Franciszka Smogorzewskiego

INOWROCŁAW, dnia 2 listopada 1927 r.

(2626) Sad Powiatowy.

Dr. JACKOWSKI

przeniósł się na pierwsze piętro (Jankbna 14) i przyjmuje teraz w godz. od 9—10 i 4—0.
Wyjazdy do chorych o każdej porze.

Gotów! Gotów!

Stowarzyszenie Młodzieży Pol. w Trzasku urządziło dnia 13 listopada br. w sali p. Makli w Kłodziewie przedstawienie p. tyt. „ORLETA” na które wstawienie p. tyt. „P. najuprzejmiej się zaprasza. — o przedstawieniu zabawa ta nieczna. Początek o godz. 8-tej. — Orkiestra 50 p. p. Zarząd.

Agencja „Dziennika Kujawskiego” w składzie obrazów i papieru

K. Mecliewskiego

w Golewkowie, ul. Sobieskiego 8

przyjmuje przedpłatę na Dziennik Kujawski i wszelkie ogłoszenia

Uwagi na czasie!

1-razowe ogłoszenie zamieszczone w poczynym „Dzienniku Kujawskim” — to zachęta dla wszystkich kupujących.

3-razowe ogłoszenie to 3 dobre rzeczy, nie znawzące ni klienta ni też kupca.

6-razowe ogłoszenie to 6 G czyli 66 no-ych odbiorców, pewnych dla danej firmy

12-razowe ogłoszenie to 12 jasnych i pogodnych czyli korzystnych dni w życiu kupieckim.

26-razowe ogłoszenie to pełnia z p-iego życia — czyli pół drogi do zamierzonego celu.

52-razowe ogłoszenie to zwycięskie dobiecia do celu; pozyskanie ogółu na stałych odbiorców!

Tanio na sprzedaż, szafa do rzeczy, mało używana, muszyna kr. do szycia, lekkie półprze, szwalbrowe ubr. koczuchy długi i krótki. Przyrostek 5. Skład 2628

Miód czysto pszczołowy pod gwarancją 5 kg. 11,50, 6 kg. 15,00, 10 kg. 25,50, 20 kg. 45 zł wraz z blaszanką i opłatą pocztową, wysyła za załączką. S. Ebleherger, Turynopol nr. 6. Skrytka pocztowa. 2618

Rozważ i działaj!

Na Świętu Marcina!

Rogale nadziewane masą marcepanową i maklem poleca 2695

K. Wróblewski - cukiernia Sprzedaż codziennie świeżych ciast poza dom po cenach niższych!!

Tradycyjne rogalce 6749

Świętomarinkie nadziewane masą marcepanową, znanej dobrotliwym wypiekiem już co 2 godziny świeże

St. Wybrański polecam 2625

Król. Jadwigi 8 i Paderewskiego 2. Telefon 434.

Potęźny rozmach!

nieodzownym jest w dzisiejszej stagnacji gospodarczej. Dla przewyższenia zastojów i wzbudzenia pokupu, konieczna jest reklama ogłoszeniowa w „Dzienniku Kujawskim” — którego poczynność w sferach zdatnych do zakupów, zaręcza wynik najlepszy

Dragi Sosnowe i klasy zdrowe proste korowane oraz drożdżowe świeżo cieciszki zdają na wszelki użytek gospodarzy i służyć mogą do wzięcia w Działu Drzew Władysława Kryszki Świrce Kujawski telefon 18. 2668

napelusze filcowe i aksamitne, sweter, trykotowe mięskie, damskie i dla dzieci, ponoczoły, skarpety, welny na ponoczoły, szale welniane, chustki, galery, bielizna, kolierzyki, materjały meście i damskie, aksamity do prania, mansetry, brzo- pocięta, poleca po cennych fabry. W. C. Biegunski, Inowrocław Król. Jadwigi 15 (Hotel Baste) 2627

Piec kaflowy do nabycia w Szeźmeczka, ulica Paderewskiego nr. 7. 2624

Pokój umebłowany lub bez mebli. z ewil. urządzeniem kuchni, poszukuje zaraz inteligentne małżeństwo. Łask. zgłoszenia do eksp. Dzien. Kuj 2622

Czeladnika ucznia alusarkiego, przyjmie zaraz. ŚL Męclewski, Toruńska 10. 2620

Służąca uczciwa z świadectwami może się zaraz zgłosić. Baciłkowska, ul. Zygmuntowska 2. 2623